

Helse- og omsorgsdepartementet

Nasjonal livskvalitetsstrategi –

Livskvalitet som mål på samfunnsutviklingen

Folkehelsekonferansen Hamar 18 oktober 2022
Ellinor F. Major, spesialrådgiver psykisk helse, dr. Philos/
Arne Marius Fosse, underdirektør

1

1

1. Hva er livskvalitet?
2. Hvorfor en nasjonal strategi for livskvalitet?
3. Hva er de største utfordringene?
4. Hva kan vi lære av andre land?

Helse- og omsorgsdepartementet

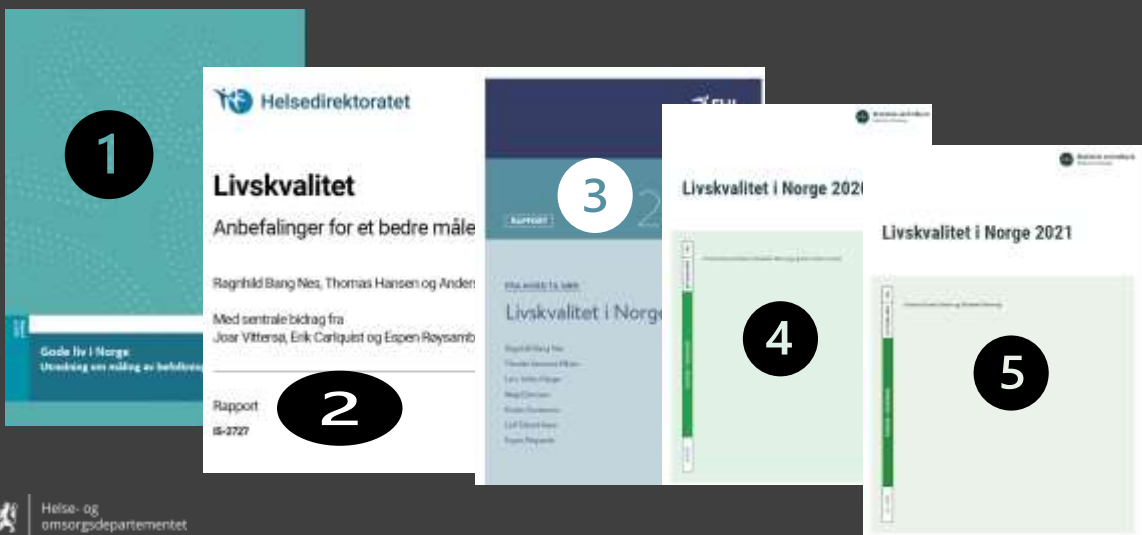
1

2

1. hva er livskvalitet?

3

Fem viktige rapporter

4

4

Hva er livskvalitet?

- Subjektiv livskvalitet

- Livstilfredshet
- Positive følelser
- Engasjement
- Vekst
- Resiliens
- Mening og mestring
- Tilhørighet
- Sosiale relasjoner

- Objektiv livskvalitet

- Frihet
- Trygghet
- Helse
- Fellesskap
- Materielle levekår
- Boforhold og nærmiljø
- Arbeid

Helse- og omsorgsdepartementet

5

2. hvorfor en nasjonal livskvalitetsstrategi?

Helse- og omsorgsdepartementet

6

Hva er hovedmålet med strategien?

- Utvikle mål på samfunnsutviklingen som gjenspeiler befolkningens opplevelse av hva som er et godt liv
 - Subjektiv livskvalitet (opplevelse av eget liv og mening)
 - Objektiv livskvalitet (frihet, trygghet, helse, fellesskap)
- Utvikle politiske tiltak som kan utvikles mer i tråd med innbyggernes behov
- Vise retningen for hvordan vi går fra å måle livskvalitet til politikkutforming
 - Se hen til OECD sitt rammeverk
 - Se hen til FN's bærekraftsmål
 - Se hen til erfaringer fra de nordiske landene

3. hva er utfordringene?

- Felles forståelse av hva vi mener med livskvalitet i strategien
 - Forankring på tvers av sektorer og miljøer
- Felles forståelse av prosess og valg av indikatorer for subjektiv og objektiv livskvalitet
 - Forankringsarbeid
- Målinger av livskvalitet må gjennomføres regelmessig
 - Hvert år? Annethvert år?
- Skissere prosessen fra målinger til politikk utforming

4. hva kan vi lære av andre land?

11

Prosess fra monitorering til politikutforming

- Eks Canada
 - Alle føderale departement (federal departments) var involvert i utviklingen av rammeverket og tilhørende indikatorer. "Statistics Canada" hadde en ledende rolle i å rettlede det interdepartementale arbeidet på data og valg av indikatorer
- Eks Island
 - Baserer seg på regjeringsenighet mellom tre politiske partier i 2017
 - Etablerte en "policy" gruppe bestående av eksperter og stortingsrepresentanter (50/50)
 - Policy gruppen ble enige om 39 indikatorer på livskvalitet

12

September 2019

Indicators for Measuring Well-being

Parliament of Iceland
Lögfræðingastofnun

Proposed Well-being indicators for Iceland

SOCIETY	ENVIRONMENT
Health <ul style="list-style-type: none"> Life expectancy Healthy life years Unmet need for healthcare Mental health 	Air Quality and Climate <ul style="list-style-type: none"> Particulate matter Greenhouse gas emissions
Education <ul style="list-style-type: none"> Level of education Dropout from secondary school Lifelong learning 	Land Use <ul style="list-style-type: none"> Progress in land reclamation Protected areas
Social capital <ul style="list-style-type: none"> Water turnout Tactical support Formal volunteer activities Trust in others Trust in political system 	Energy <ul style="list-style-type: none"> Ratio of renewable energy to total energy consumption
Security <ul style="list-style-type: none"> Feeling safe after dark Crime victimisation 	Waste and Recycling <ul style="list-style-type: none"> Quantity of municipal solid waste Recycling rate of municipal solid waste
Work-life balance <ul style="list-style-type: none"> Long working hours Working during annual leave Multiple jobs 	<div style="background-color: #00a0c0; color: white; padding: 5px; border: 1px solid black; margin: 0 auto; width: 80%;">ECONOMY</div>
	Economic conditions <ul style="list-style-type: none"> GDP and economic growth Inflation Purchasing power Household debt Public sector, private sector and household debt
	Employment <ul style="list-style-type: none"> Employment rate Unemployment Rate in education, employment or training (RETE) Job satisfaction
	Housing <ul style="list-style-type: none"> Housing cost overburden Quality of housing
	Incomes <ul style="list-style-type: none"> All risk of poverty Personnet poverty Material and social deprivation Equality (Gini-index)

13

Indicators for Well-being in Iceland and links to UN Sustainable Development Goals (SDGs)

Proposed by the Prime Minister's Committee on Indicators for measuring Well-being

Society	Indicator	SDG Sustainable Development Goals	2030 Targets
Health	Life expectancy	SDG 3: Good health and well-being	3.6.1
	Healthy life years	SDG 3: Good health and well-being	3.6.2
	Unmet need for healthcare	SDG 3: Good health and well-being	3.6.3
	Mental health	SDG 3: Good health and well-being	3.6.4
Education	Level of education	SDG 4: Quality Education	4.6.1-4.6.4
	Dropout from secondary school	SDG 4: Quality Education	4.6.1
	Lifelong learning	SDG 4: Quality Education	4.6.2
		SDG 4: Quality Education	4.6.3
Social capital	Water turnout	SDG 11: Peace and Justice	11.6.1
	Tactical support	SDG 11: Peace and Justice	11.6.2
	Formal volunteer activities	SDG 11: Peace and Justice	11.6.3
	Trust in others	SDG 11: Peace and Justice	11.6.4
	Trust in political system	SDG 11: Peace and Justice	11.6.5, 11.6.6, 11.6.7
Security	Feeling safe after dark	SDG 11: Peace and Justice	11.6.1
	Crime victimisation	SDG 11: Peace and Justice	11.6.2
Work-life balance	Long working hours	SDG 10: Gender Equality	10.2.1
	Working during annual leave	SDG 10: Gender Equality	10.2.2
	Multiple jobs	SDG 10: Gender Equality	10.2.3

Lærdóm fra Island

- Objektiv livskvalitet
- Barn og unge
- Balanse politisk og faglig samarbeid
- Vurdere hvilke data det er behov for i tillegg til de man har

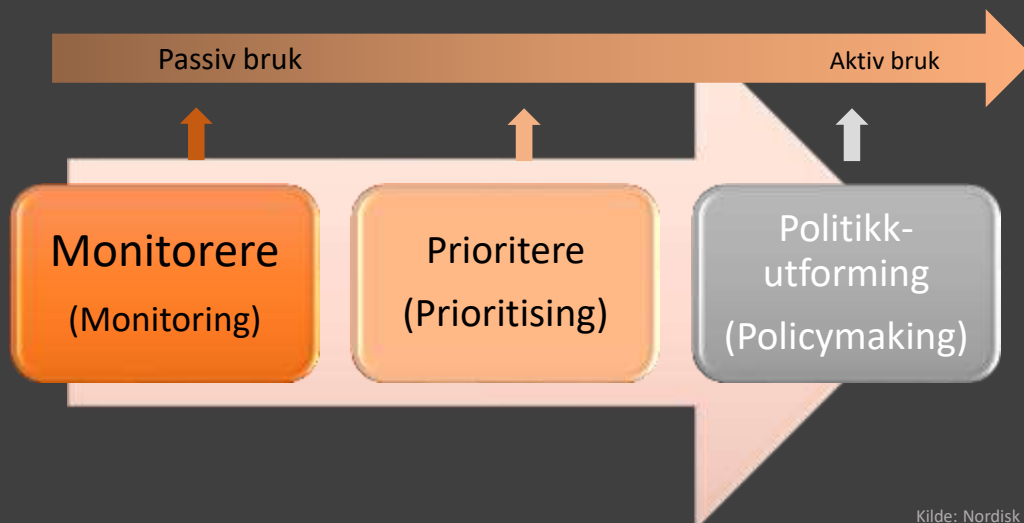
14

Hvilken tilnærming kan Norge ha?

- Ingen klart definert måte som regjeringer kan håndtere en slik prosess på – fire ulike tilnærminger
 1. Demokratisk tilnærming
 - Spør befolkningen om hva som er viktig
 2. Politisk tilnærming
 - Baseres på politiske betraktninger og input fra eksperter
 3. Empirisk tilnærming
 - Baseres med bakgrunn i data på livskvalitet, tilfredshet med livet
 4. Økonomisk tilnærming
 - Baseres på livskvalitetsverdi eller potensiell økonomisk betydning på den generelle økonomien

Fra målinger til politikkutforming

Hva med en livskvalitetsøkonomi?

Hva er "Wellbeing economy"?
 Hvilke ulike former kan den ha?
 Hvordan fungerer den i praksis?
 Hva er fordelene – og hva er ulempene?

 Helse- og omsorgsdepartementet

17

Kan vi sette en pris på (tap av) livskvalitet?

NORDIC SOCIAL VALUE BANK

En almennyttig nordisk WALY-værdibank
 for offentlige, private og civilsamfunds-aktører

Michael
 Birkjær, HRI
 Happiness Research
 Institute

18

Livsomstændighed	Livstilfredshedstab per person	Monetiseret WALY værdi per person
Svær ensomhed (T-ILS > 6)	-2,356	304.000 DKK
Depression	-1,469	190.000 DKK
Parkinsons sygdom	-1,348	174.000 DKK
Moderat ensomhed (T-ILS 5-6)	-0,876	113.000 DKK
Ufrivillig langvarig arbejdsløshed	-0,829	107.000 DKK
Fysisk inaktivitet	-0,810	105.000 DKK
Økonomisk nød	-0,638	82.000 DKK
Alzheimers og demens	-0,553	71.000 DKK
Multisygdom	-0,540	69.000 DKK Michael Birkjær, HRI

19

Spørsmål

1. Umiddelbare refleksjoner rundt livskvalitet som et mål for folkehelsearbeidet og for samfunnsutviklingen
2. Hvilke forventninger har du til en nasjonal livskvalitetsstrategi?
3. På hvilken måte er livskvalitetsarbeidet relevant for din virksomhet?
4. Hva bør livskvalitetsstrategien inneholde for at den skal være et nyttig verktøy for arbeidet i din virksomhet/sector?

20

Du kan også gi oss flere innspill og tilbakemeldinger hvis
du ønsker – send til

Heidi.Marie.Nilsen@helsedir.no